

1. Ének:**2. Köszöntelek Benneteket Húsvét vigíliáján, közösségi Húsvétunkon: Az Úr legyen veletek!**

Ezen a Húsvéton a feltámadás elmarad! Mármint egy régen, a Domiban előadott darabot idézünk fel, melynek ez a címe. Már máskor is idéztem, akkor sem és most sem nosztalgiából. A viccről mondják, hogy „egy újszülöttnek minden vicc új”. Az újaknak szeretném idézni, a régieknek pedig felidézni, ezt a döbbenetesen igaz darabot, Fodor Sándor misztériumdrámáját. Még egy oka van. Ez egészen személyes. Újra láthattam ezt a drámát az Alsó-vízivárosi templomban, ahova közel ötven évvel ezelőtti hittanosaim hívtak meg az általuk most rendezett darabra. Megvallom, hogy egészen a hatása alá kerültem...

3. Kezdjük azzal közösségi Húsvétunkat, hogy ezen a kora délutáni „virrasztáson” magunkba szállunk, hogy a **bűnbánatban** megtisztulva a szeretet életére valóban „feltámadjunk”...
Irgalmazzon nekünk...

4. Ének: Kyrie... Gloria...

5. Imádkozzunk! Istenünk, aki az Élet Istene vagy, add, hogy az élet és halál drámájából megért-sük a mindenekfelett valót, az „egy szükséges” döntő fontosságát, aki él és szeretsz...

6. Evangélium: Jn 20,1-9**7. Fodor Sándor: A feltámadás elmarad (részlet)**

NARRÁTOR: A történet a csíksomlyói Paphegyen játszódik 1651-ben, ahol egy kolostor állt.

A paphegyi kolostort a bencések építették, majd később a szelíd lelkű ferencesek a tatárdúlás után romjaiból újjáépítették. Birtoka is volt a kolostornak: egy egész falu jobbágysága szántott-vetett a földjein, míg az atyák tanították a címeres családok fiait és a falu tudásszomjas jobbágyait.

Az Úrnak 1650. esztendejében két híressége volt a paphegyi kolostornak. Az egyik a virágvasárnapi passiójáték, amit évről évre más atya rendezett. A környékbeli urak és jobbágy-népek, sőt maga a megyéspüspök úr is kötelességüknek érezték, hogy végignézzék a passió-játékot. A kolostor másik nevezetessége abban az időben egy szent életű szerzetes, Benedictus atya volt. Akinek igehirdetését a hívők lélegzetüket visszafojtva hallgatták. Aki a kétségbeesetteket visszafordította a jó reménység útjára. Aki a betegeteket füveivel, főzeteivel meggyógyította. Már-már csodatévőként is emlegették.

Örömben is volt része páter Benedictusnak. Ez pedig az volt, amikor együtt hancúrozhatott a kolostor kertjében, vagy a réten a falu jobbágygyermekével. Azt azonban nem sejtették, hogy Benedictus atyának volt egy titkos, szent és magasztos célja. Ez pedig az volt, hogy egyszer ő írja meg és rendezze a virágvasárnapi passiójátékot, mégpedig a jézusi tanítás szellemében.

Évek múltak, míg végre az Úrnak 1651. esztendejében, - éppen 33 éves korában - Benedictus a páter Gvárdián elé állt, hogy elvállalná az idej passiójátékot. Az idős házfőnök boldogan ölelte magához Benedictust. A hír messze vidékre elterjedt.

A passióra való készülődésnek azonban sokáig semmi jele nem volt. Amikor már csak egy hét volt hátra virágvasárnapig, Benedictus egy sereg szereplővel bevonult a kolostor egyik zugába, hogy az előadás napjáig ott elzártan készüljenek a játékra. A kívül maradottakat lázas kíváncsiság fogta el. Már elérkezett virágvasárnap hajnala is és még mindig bent voltak.

Végre Benedictus kilépett a klauzúrából, és jelentette a Gvárdiánnak, hogy most elmegy összetoborozni az ünnepség főszereplőit. Miután összecsődítette a falu gyerekeit, még azt kérte a házfőnöktől, hogy gyerekek a széksorok közt helyezkedhessenek el.

Közben megérkeztek az előkelőségek: a püspök úr küldöttei, a grófok, a bárók, a lovagok, és végre elkezdődött a passiójáték.

Minden a legnagyobb rendben ment, egészen addig, amíg a passióban Pilátus azt nem kérdezte a néptől, hogy kit akarnak, hogy elbocsásson nekik: Barrabást vagy Jézust? Ekkor ugyanis az egyik gyerek felugrott, és azt kiáltotta: „Bocsásd el az Úr Jézust!” Erre az összes gyerek kiáltozni kezdett: „Bocsásd el Jézust!” „Bocsásd el Jézust!” A gyerekek lelkesedése átragadt az összes jelenlévőre, a szereplőktől a jobbágyokon át az uraságokig. Egyedül a kanonok úr, a hadnagy és darabontok vágtattak el széleseben a helyszínről.

Miután az utolsó vendég is elhagyta a kolostort a Gvárdián gondterhelten ölelte át Benedictus vállát és így szólt:

GVÁRDIÁN: Nem csalatkoztam várakozásomban, Benedictus testvérem. Passiójátékok valóban mélységesen megragadta a szíveket. Öröm volt látni, hogy híveink között egy sem akadt, aki beleegyezett volna az Úr megkínzásába és keresztre feszítésébe, mint annak idején tette a nép. Engem is magával ragadott a hívők öröme az Úr diadala láttán. Mégis, testvérem, most megkérdem: Miért tetted így? Vajon nem szegültél-e szembe az evangéliummal, az egyház tanításával? Krisztus iránti szeretetünknek vajon nem a martirium csodálatából kell-e fakadnia? Vajon nem a kereszthalálával váltott meg bennünket az Üdvözítő? Nem erre tanít-e bennünket az evangélium, az anyaszentegyház?

BENEDICTUS: (halkan, de megingathatatlanul) Igen, a szent evangélium szavai valóban erre tanítanak. De vajon azért választott-e bennünket szolgálóknak az Úr, hogy szavakat hirdessünk - még ha az evangélium szavairól lenne is szó. Nekünk az ígét kell hirdetnünk, atyám.

GVÁRDIÁN: (csodálkozva) Nem értem. Talán különbség van szó és ige között? Vagy akár ellentmondás?

BENEDICTUS: A kérdésre magadnak kell megadnod a választ, atyám. Az evangélium szavai elmondják, hogy az Urat saját népe keresztre feszítette. De vajon azért jött-e a földre az Isten, hogy mi megöljük? És nem azért-e, hogy jobb életre, szeretetre tanítson bennünket? Hogy is szól az ige? "Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást!" Ilyen ige nincs az evangéliumban: Öljétek meg az Emberfiát vagy öljétek meg egymást!

GVÁRDIÁN: De mégis meghalt! Mégis a kereszten lehelte ki a lelkét!

BENEDICTUS: Valóban így volt, atyám. Mert mi nem hallgattunk az ígére! És meghalt, mert így akart érvényt szerezni az ígének. Meghalt, mert a halál se tudta eltántorítani a szeretettől. Meg aztán ez által győzedelmeskedett, férközött közel a lelkünkhöz.

GVÁRDIÁN: Azt mondod ezzel testvérem, hogy nekünk nem a szavakat kell ismételnünk, hanem az ígét teljesítenünk?

BENEDICTUS: Látod atyám, megadtad a választ. Mert ugyan, mi szükség arra, hogy még most is, születése után századokkal, újra meg újra keresztre feszítsük őt akár játékból is, de legfőképpen az életünk bűneivel! Nem fontosabb-e inkább tanításának diadalát, a szeretet győzelmét, a krisztusi ígét állítani a hívek elé, de legfőképpen eléjük élni az életünkkel? Nem a szavakat kell ismételnünk, hanem az ígét kell győzelemre juttatni.

GVÁRDIÁN: A szívem igazat ad néked, testvérem. Elmémben azonban ott lázad a kétely: ha a szeretet tanítása és nem a kereszthalál volt az Isten célja, és mert mi nem fogadtuk be a szeretet ígését, ezért lettünk Isten-gyilkosok - mi légyen a legnagyobb csodával, a feltámadással? Mert ugye, ha nincs kereszthalál, nincs feltámadás sem?!

BENEDICTUS: Valóban Atyám, a legnagyobb isteni tett a feltámadás. Egyben az ige, a szeretet végső diadalának jele. De másképp is győzhet a szeretet. Mert kérdezlek, atyám: ha ennek az isteni tettnek, ennek az elmét megindító jelnek olyan ára van, hogy meg kell érte ölni az Emberfiát - nem jobb-e, ha eltekintünk a csoda megismétlésétől? Kérlek, atyám, gondolj a krisztusi ígére, a Szeretet tanítására - és ne a szóra!

GVÁRDIÁN: (*gondolataiba merülten*) Vajon méltó vagyok-e arra, hogy áldásodat kérjem, fiam?

NARRÁTOR: Eközben lódobogás hallatszott, mintha egy egész hadsereg közeledne. A Gvárdiánhoz a hadnagy a kegyelmes püspök úr levelét hozta. A levél így hangzott:

PÜSPÖK: (*keményen*) "Az áhítatos hívők, valamint a kolostorbeliek lelkében elhintett konkoly kiirtása végett utasítalak tégedet, Házfőnök Atya, hogy az Úr kinszenvedésének és kereszthalálának napján, Nagypénteken újfent mutassátok be a passiójátékokat, mégpediglen úgy, ahogy ezt a Szent Evangélium és az Anyaszentegyház tanítása szerint eddig is tettétek. Hirdettesd ki nyomban, hogy mindenki ott lehessen, akiket Benedictus híre és a Passió iránti áhítat Virágvasárnap kolostorodba csalt. A nagypénteki passiójátékért, valamint Benedictusnak, ennek a gögijében megátalkodott szerzetesnek megbüntetéséért - akit addig is eltiltok mindennemű papi tevékenységtől - Te viseled a felelősséget Isten és az Anyaszentegyház előtt. A magunk részéről minden elkövetünk, hogy akár nagybetegen is jelen legyünk Nagypénteken, a kolostor udvarán, és ha kell, halálunkig védelmezzük a Szent Evangéliumot, az Anyaszentegyház tanítását, kigyomlálván még az írmagját is mindennemű eltévelyedésnek."

NARRÁTOR: A Gvárdián ismertette a püspök levelét Benedictusszal, biztosította, hogy meg nem tagadja őt, és hűséges lesz hozzá és az Igéhez mindhalálig. De figyelmeztette szerzetesi fogadalmára, az engedelmességre, és kérte őt, találjon ki valamit, hogy kikerüljenek ebből az áldatlan helyzetből. Benedictusnak az volt egyetlen kérése, hogy ő játszassa el Jézus szerepét a megismételt passióban. A katonákat kérte a korbácsolás, töviskoronázás, keresztre feszítés valóságos megjelenítésére.

Maga a püspök úr is eljött a nagypénteki passióra. A szerzetesek az evangélium betűjéhez híven eljátszották a történetet, Benedictus pedig hűségesen képviselte Jézust. A katonák megostorozták, töviskoronát nyomtak a fejébe, bíborpalástba bujtatták, keresztgerendát tettek a vállára, felkötötték a keresztfára és meghalt.

Valóságosan meghalt. A jelenlévők megdöbbenve látták, és rémülten menekültek mindenfelé. A Gvárdián elrendelte, hogy a sziklaüregbe fektessék őt, és követ hengerítsenek annak bejáratához!

Iszonyú félelem és szorongás uralkodott el az emberek szívében. A nagyszombati feltámadási szertartáson egyetlen lélek se jelent meg. A Püspök úr is beteget jelentett.

Vasárnap hajnalban azonban mindenfelől, egyenként és egyre többen a sírhoz lopakodtak. A püspök is ott volt. Azt kérdezte: „Mi ez? Ezek mit akarnak?” Valaki megjegyezte: „Hiszem, hogy feltámad!” A házfőnök végtelen szomorúsággal jegyezte meg: „Miért is tenné?” A püspök visszanyerve lélekjelenlétét, megparancsolta, hogy hengerítsék el a követ. Benedictus halott volt. Nem támadt fel.

A püspök megkönnyebbülten sóhajtott, és nagylelkűen fordult a Gvárdiánhoz: „Imádkozzunk Benedictus testvérünk bűnös lelkéért”. A Gvárdián lehajtotta a fejét, majd fennhangon megszólalt: „Ez az ember valóban igaz volt!”

ELMÉLKEDÉS: Fodor Sándor erdélyi, csíksomlyói születésű író. Novellista, kisregény szerző. (A Csipike meseregény-sorozatával vált ismertté). Három éve halt meg. Utolsó novelláskötetének címe: A feltámadás elmarad.

Nem tudom, hogyan jutott kezembe ez a novellája a Domiban. Sikerült vele kapcsolatot teremteni. Nagyon örült, hogy novelláját színpadra visszük. Meghívtam az előadásra, de nem tudott eljönni. Viszont előtte eljött hozzám. Elmondtam neki, hogy csodálom a tisztánlátását és merészségét. Hogy messze távol, ugyanazokra a felismerésekre jut, és ez valami bámulatos dolog!

Mert miről is van szó? A megváltásról. A keresztény vallások dogmája, hogy Jézus Krisztus halálával és feltámadásával váltotta meg a világot. Vannak, akik a halálára (Nagypéntek), és vannak, akik a feltámadására (Húsvétvasárnap) teszik a hangsúlyt. De mindenképpen egy ember (sőt istenember) véres áldozatától és egy természetfeletti isteni csodától várják az emberiség megváltását. Mindannyian a feláldozottra és a feltámadottra szegeznek tekintetüket. Pedig a názáreti Jézus megmondta, hogy csak az ember megváltozásától (metanoia) és az embertörvény (szeretet törvénye) teljesítésétől fog megváltozni a világ (lesz Isten Ország a földön).

Tudjuk, hogy könnyebb mástól várni a megváltást, mint magunktól. És ünnepléssel pótolni a magunk mulasztását.

IMA:

Istenem, köszönöm az írókat és köszönöm a Bokrot, hogy felismerte és mi is felismerhettük, hogy a világ megváltottsága végső soron rajtunk fordul. A mindennél nagyobb csoda abban állna, ha megértené a világ, hogy számunkra nem véráldozatban, nem természetfeletti csodában, hanem Jézus tanításának követésében: a másokkal osztozó, a másokat szolgáló és mindenekfelett az erőszakmentes isteni szeretetben van a mi megváltásunk.

Segíts ezt az üzenetet megértenünk, ezen az ünnepen megköszönnünk, és cselekednünk. Add meg Uram!

*A „hangjáték” és Kovács László elmékedése elhangzott
2015. április 4-én (nagyszombaton), a Bokorportán.*